

TARTALOM.

I. Egyházi dolgozatok.

Chrysosthomos beszéde Eutropios érdekében. Ford. Péterfi Dénes	19
Ima özv. Gál Zsigmondné, Jakab Ágnes felett. Ürmösi Kálmán	30
Jézus az életnek ama kenyere. Péterfi Dénes	87
Ima Dr. Brassai Sámuel felett. Ferencz József	179
Bucsuszó Brassai sirjánál. Kozma Ferencz	184
Ima Pálffy Ferencz egyh. köri felügyelő gondnok felett. Kisgyörgy Sándor	217
Isten és az ő imádása. (Egyh. beszéd.) Simonfi Márton .	249
Ima Jakab Elek koporsójánál. Gál Miklós	266
Hálaadás minden dolgokban. (Úrvacsorai beszéd — 1897. sept. 26.) Péterfi Dénes	279
Búcsú. (Egyh. beszéd.) Albert János	320
A hit virágai. — Imák nők számára. — XII. Rédigér Géza	348

II. Hittaniak, bölcselmek.

Maimonides értekezése a Mózes előtt létezett bálványimádásról. Gróf Kuun Géza	1
Brassai philosophiája. Dr. Gál Kelemen	12
Gyöngymondatok. (Ujkori írótól.) Gyűjtötte Kiss Mihály	47, 234, 282
A legfőbb erkölcsi törvény az intuitiv iskola szerint. Lőfi Ödön	57
A socializmus és Jézus vallása. Dézsy Mihály	68
Vallási és egyházi reform. Dr. Gál Kelemen	121
Vallás és socializmus. Csegezy László	193
A legújabb bibliai kritika és az unitarizmus. Gálfy Lőrincz	241, 310

III. Nevelés- és oktatásügyiek.

Tanügyi Szemle:

Felsőbb és középisk. tanügy. G. K.	92
Mozgalmak a népoktatásügy terén Iszlai Márton	97
A vallás és közokt. ügyi miniszternek a közoktatás állapotáról szóló XXVI. jelentése. G. K.	221
Népokt. ügyi szemle. Iszlai Márton	270

IV. Életiratok, történelmiek.

Árkosi Benedek a szentháromságról. Kanyaró Ferencz . . .	7
Egyh. tört. adatok:	
CXXVIII. Tanári beköszöntő 1702-ben. Közli Benczédi Gergely	26
CXXIX. N.-Solymosi Koncz Boldizsár unitar. püspök testamentuma 1683. nov. 27. Közli Benczédi Gergely	27
CXXX. Az aranyos-tordai egyh. kör népesedési állása 1760. Közli Csegezy László	28
CXXXI. Járai egyh. községre vonatkozó adatok. Közli Siménfalvy György	263
CXXXII. Száz éves iskolai bizonyítvány. Közli Pálffy Aladár	265
Régi adományok a m.-szt.-királyi ekklezsia számára. Közli Kanyaró Ferencz.	347
A homorodszentpáli unitárius egyház történelmi rajza. Egyed Ferencz	33
Istenről való szent elmélkedések a XVI-ik százban. Kanyaró Ferencz.	77, 138
Brassai, mint a collegiumunk tanára. Kóváry László . . .	148
Vargyasi Daniel Péter és családja. Boros György	154
Hálaünnepélyt bezáró beszéd. Boros Sándor	163
Adalékok Basilius István életéhez. Pokoly József	165
Dr. Brassai Sámuel (Nekrolog.) Péterfi Dénes	177
Szent-Ábrahámi Mihály unitar. püspök fölterjesztése az unitáriusok közalapjairól 1754-ben. Jakab Elek	199
Brassai levelei Bod Péterhez. (I—VI.) Közli Koncz József .	211
Jakab Elek. (Nekrolog.) Péterfi Dénes	232
Aranyos-Rákosi Székely Sándor. Kanyaró Ferencz. . . .	257
Brassai a tudós, az író és munkái. Kóváry László	293

V. Egyházi élet.

Az angol unitáriusok nemzeti conferentiája. Kovács János .	104
Uj felügyelő gondnokok	299
Az unitáriusok főtanácsai gyűlése. . . . N.	327

VI. Vegyesek.

Párisi levél. Charruand Dezső	41, 107, 168, 225, 274
Emlékezet köve. (Költemény.) Versényi György	90
Angliai levél. Lőfi Ödön	350

VII. Irodalmi értesítő.

Könyvismertetések	48, 114, 284, 354
-----------------------------	-------------------

VIII. Aranykönyv.

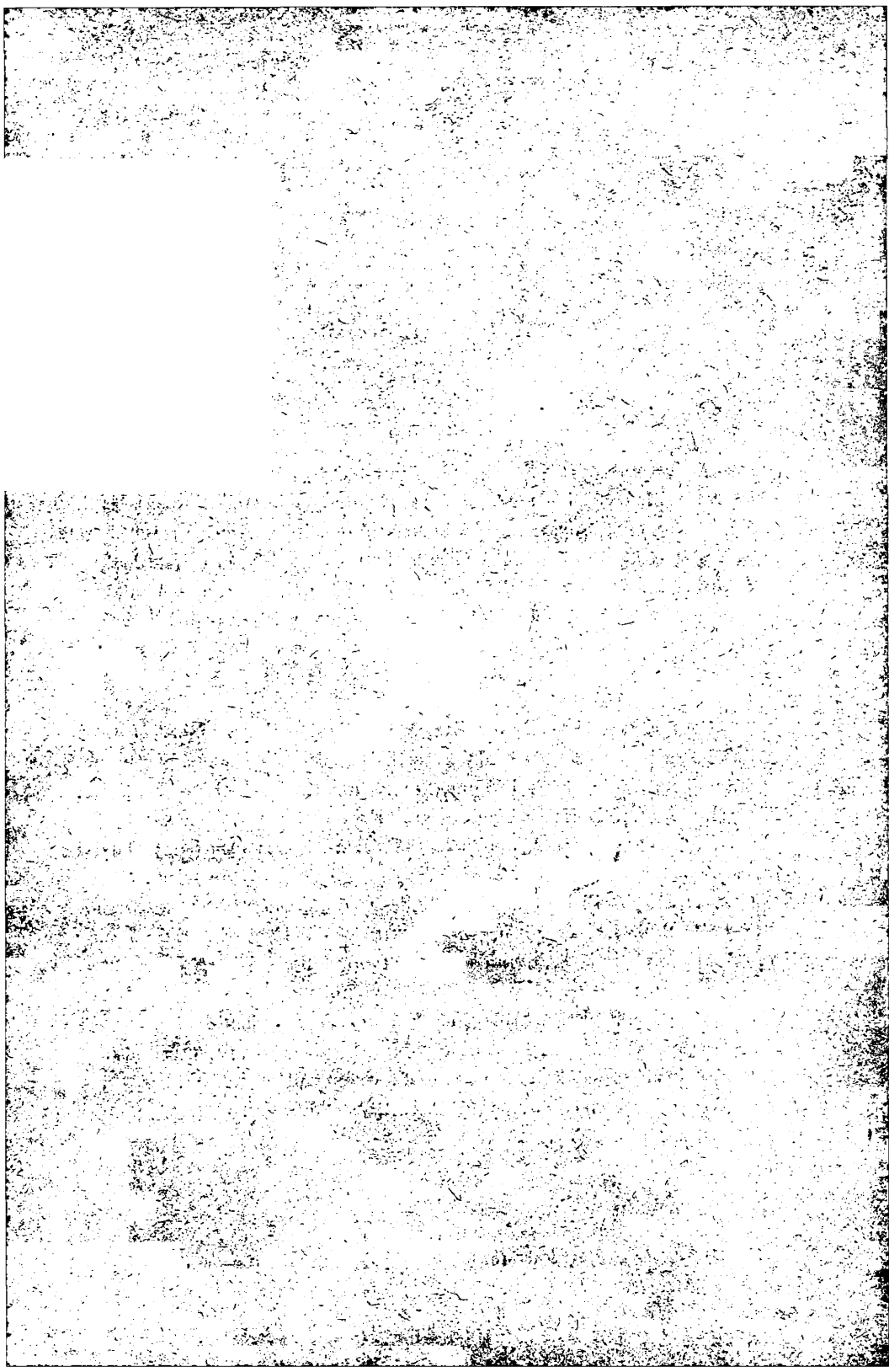
Az „ezredéves emlékalap“-ra tett kegyes adományok. 55, 118, 192, 357. Adakozások a tarcsafalvi unitárius templomra. 55, 120, 192. Az alsó- és felső szováthi unitárius egyh. községben kepeváltsági Magtártra adakoztak 1896-ban. 56. Homoródszentpáli adakozások. 119, 291. Adakozások a Sepsi-Szent-Györgyön építendő unitar. templom alapra. 239, 291. Adakozás a kolozsvári unitárius templom belső szépítésére. 239.

IX. Különfélék.

Gróf Kuun Géza. Butler Ede. A Manchester theol. intézet. Idegen szók helyesírása. 49. Melanchton születésének négyszázévi fordulója. Az angol unitáriusok indiai missioja. 50. 1597—1697—1797. 51. Tanári vizsga. 52. Helyreigazítás. 53. Fekete Gábor. Németországból. Házassági adatok. 116. A lapokból. 117. Brassai temetése. 188. Erdélyi mennyasszony, amerikai vőlegény. 189. Németországból. 190. Pálffy Ferencz. Jakab Elek temetése. Vallások elterjedése. Az új orthodoxokról. 236. Isk. értesítők. 237. A király ajándéka. Egyházi főtanácsunk. Unitarius theol. tanulók az egyetemen. 286. Albert János. 287. A tordai egyházközség. Szilágyi Sándor jubileuma. 288. A Berde-per jelen állása. 299. Brassairól. 354. Ferencz József püspök. Nyílt levél. Tudorrá avatás. A tanterv-revisio. 355. Rendelet a protectio ellen. A jövő évi közoktatási költségvetés. 356. Szász Ádám †. 357.

Gyászhirek. 54. 117. 118. 191. 238. 290. 357.

Olvasóinkhoz 357.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XXXII évf.

1897. Január—Február.

1-ső füzet.

Maimonides értekezése a Mózes előtt létezett bálványimádásról¹.

(Héberből fordítva.)

„Enos“² idejében az ember fiai nagy tévedések útvesztőjére jutottak, sőt még azon korszak legbölcsebbjeinek is értelme megfogyatkozott. Enos maga szintén a tévedők közül való volt s mindezek tévedése a következőkben rejlett. Azt mondták ugyanis, hogy mivel Isten a csillagokat és éggömböket³ azon czélból teremtette, hogy a világnak vezetői lennének s azokat a magasba helyezte s tiszteltekké tette s ezek szolgálnak neki: ez égitestek dicséretre, magasztalásra s tiszteletetünkre méltók. Ugy mondták (az akkori időszak emberei), hogy Istennek, áldassék neve, akarata szerint való dolog, hogy magasztalják s tisztelják azt, a kit ő felmagasztalt és tisztelt, valamint a király is megkívánja, hogy főembereit, a kik trónja előtt állanak, tiszteletben részesítsék, mert ezzel magát a királyt tisztelik. A midőn az emberek mindezeket szívökre vették volna, a csillagoknak templomokat kezdtek építeni s nekik áldozatokat hozni, ékes szavakban dicsőítették őket, előttük meghajoltak, s mindezt azért tették, hogy balhitők sugallatára a teremtő Isten akaratját teljesítsék. Ez volt az álló és bolygó csillagok tiszteletének kezdete és így mondták ezt magok azok a csillagimádók, kik e cultusnak eredetét ismerték. Távolról sem állították azonban, hogy nincs más Isten, mint a csillag, ilyet nem mondtak. *Jirmejahu* így tanított: »Ki nem fél téged népek Istene? jól illik reád, ha azt mondjuk, hogy a népek összes országaiban nincsen olyan, ki hozzád hasonlítana. Egy dologban oktalanok s esztelenek (az emberek) — (az intézmények) megrontóinak büntetése a tuskó — abban ugyanis, hogy noha mindnyájan tudják azt, hogy egy az Isten, tévedésük s oktalanságuk odáig ragadja, hogy

¹ R. Moses ben Maimon szül. 1135-ben Kordovában, élete nagyobb részét Aegyptomban töltötte. Munkáit az egy משנת ה'רר' kivételével arabúl írta; az itt fordításban közölt cikket héberül írt munkája tartalmazza.

² Seth első szülöttje, I. Mózes I. k. 4, 26.

³ Illetőleg »az álló- és bolygó csillagokat«.